

Maarten

Maarten

Door

Rein Adriaensen

Eerder verschenen boeken

Het amulet van Siallagan	isbn: 978-90-5974-265-9 2012
Het goud voor de keizer	isbn: 978-94-6206-348-8 2013
Tranen om te overleven	isbn: 978-38-5438-937-8 2013
Het geheim van de zwarte pagode	isbn: 978-94-1002-431-8 2013
Dan ga ik even weg	isbn: 978-94-0211-972-5 2014
De Murphy symfonie	isbn: 978-94-0213-060-7 2015

Dank aan: Ella mijn vrouw die me weer de tijd gaf dit boek te schrijven.

Dank aan: Mevrouw Corrie Hol voor de correcties en adviezen.

Auteur: Rein Adriaensen

Cover : Rein Adriaensen

Isbn : 9-789402-130842 2015

Nog nooit had Lenie van Houten bij het naar buiten gaan de lucht zo blauw gezien, geen wolkje was er te bekennen. De kou sloeg haar in het gezicht toen ze naar de schuur liep om met de fiets naar de vroedvrouw te gaan. Ze had zich goed aangekleed want ze wilde geen kou vatten. Het moest nog kunnen, dus gaf ze de voorkeur aan fietsen boven lopen omdat ze bang was om uit te glijden. Als er in het hele land geen sneeuw was dan was het wel in het hoge gedeelte van Arnhem. Tachtig meter boven NAP was de kans op sneeuw in de winter behoorlijk aanwezig. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat het er altijd sneeuwde in de winter. Maar de afgelopen nacht was het zover. De glinsterende sneeuw knisperde onder haar voeten. Voorzichtig liep ze de schuur uit met de fiets aan de hand, zette hem op de standaard en sloot de deur af. Het tuinhekje stond wagenwijd open, omdat de afsluiting al zeker een maand stuk was en haar man, wanneer hij weer thuis zou zijn van zijn zakenreis naar India het zou repareren. In de brandgang lag een flinke laag ongerepte sneeuw. Dus liep ze met de fiets aan de hand tot aan de straat. Ze plaatste de fiets met de wielen tegen de stoepwand. Meteen nadat ze opgestapt was gleden de fiets onder haar weg en lag ze

languit in de sneeuw. Ze schrok, want vallen in haar positie van twee maanden zwangerschap kon link zijn. Ze krabbelde overeind en klopte de losse sneeuw van haar kleding. Pijn had ze zich niet gedaan maar toch overwoog ze even om terug naar huis te gaan om de fiets op te bergen en dan toch maar lopend naar de vroedvrouw te gaan. Maar toen ze op haar horloge keek, zag ze dat ze geen keus had. Ze stapte weer op en reed zoveel als mogelijk in de losse sneeuw. De val had geen gevolgen gehad al was ze er toch bang voor geweest. De vroedvrouw had haar bedenkelijk aan gekeken toen ze het tijdens het onderzoek vertelde. "Ik zou toch maar wat voorzichtiger zijn met het fietsen" of liever gezegd: "er maar mee stoppen met dit weer." had ze gezegd. Lenie vond dat wel een beetje erg overdreven.

De zon stond hoog aan de hemel toen in huize Van Houten de geboorte zich aankondigde. Meteen toen ze voor het eerst bij de vroedvrouw was geweest, met haar was afgesproken dat ze in het ziekenhuis zou bevallen. Het liep helemaal anders dan voorzien en nog voordat ze de kans kregen om met de auto naar het ziekenhuis te gaan, zag de baby thuis op tien juli het levenslicht. Maarten werd hij genoemd, naar de vader van Lenie. Men zag meteen dat hij net als zijn opa rossig haar had. Opa zou het kleine jochie niet te zien krijgen want nog diezelfde dag kwam hij te overlijden.

Niemand had het kind erover verteld en hij had er ook nooit naar gevraagd. Niet zo vreemd natuurlijk, want wat je niet weet kun je ook niet naar vragen. Met zijn vader had Maarten vanaf de geboorte niet zo'n sterke band. Van hem had het niet hoeven een kind. Zelf was hij vaak van huis en de leeftijd van Lenie was al kritiek te noemen. Maar Lenie had er al zolang om gezeurd. Uiteindelijk was ze zelf met de pil gestopt zonder dat haar man het wist en zo duurde het nog een hele tijd voordat ze eindelijk met een zelftest ontdekte dat het zover was. Toen ze het vertelde keek hij haar bedenkelijk aan. En hij keek zelfs stiekem in zijn agenda of hij in die tijd wel thuis was geweest. En na de geboorte, werd Maarten door zijn vader als een soort ongewenste vreemdeling behandeld. Als hij weer eens thuis was van een zakenreis bemoeide hij zich nauwelijks met het kind. Maarten was gelukkig een gemakkelijk kind want hij kon al snel zelf op zijn kleine beentjes staan. Men zag hem vaak in de radio/tv gids of een ander in huis aanwezig tijdschrift zitten bladeren. Er werd vaak om gelachen. "Moet je die wijsneus nou eens zien zitten!" werd er vaak gezegd.

Maarten van krap elf jaar kon op de lagere school al goed meekomen, hij was een belofte voor de toekomst. Hij had al een klas overgeslagen en was dus de aller jongste van groep acht.

De Cito toets was een peulenschilletje voor hem. Waar andere ouders een gesprek over moesten hebben met de onderwijzer om te bezien hoe het verder moest, werden de ouders van Maarten eerst niet eens uitgenodigd. Maar toen zijn moeder daar op stond kwam dat gesprek er uiteindelijk toch.

Andere kinderen uit zijn klas hadden moeite om toch op de havo toegelaten te worden. De aanbeveling van de onderwijzer voor Maarten was te proberen hem al meteen in de tweede klas van het VWO geplaatst te krijgen. Net zo goed als hij met de lesstof overweg kon, kon hij dat ook goed met de juffen en de meesters. Daarbij ook nog met de vrienden en vriendinnen uit zijn groep. Ze noemden hem vanwege zijn bruin rode haar de rooie. Hij zat er totaal niet mee. Leuk vond hij het niet maar toen hij het erbij liet, hadden de kinderen die hem zo noemde er geen plezier van en stopten ze er vanzelf mee. Dan denk je, wow dat kan wat worden. En dat werd het ook, want toen eind augustus iedereen naar het middelbaar ging deed Maarten dat ook maar wel meteen in de tweede klas. Eigenlijk vond Maarten het helemaal niet zo leuk, omdat hij afscheid moest nemen van zijn vaste vrienden. Er waren echter enkele van die vrienden die hem niet in de steek lieten. Ze fietsten als het lesrooster het toeliet samen naar de middelbare school. Bij moeilijke vraagstukken werd Martijn vaak als ze naar huis reden ingeschakeld om uitleg te geven en zo nodig te helpen.

En zo ging het jaar voor iedereen rustig voorbij. De overgang naar de derde was eenvoudig te noemen, en de proefwerken waren voor Maarten zo gemakkelijk dat hij met gemiddeld een negen overging.

Maarten heeft in die tijd al een fascinatie voor alles wat met de dood te maken heeft. Omdat ze niet ver van het kerkhof af wonen, worden de mensen regelmatig geconfronteerd met een begrafenisstoet. Terwijl andere kinderen gewoon door fietsen stapt Maarten altijd af en doet zelfs, als hij er een op heeft, zijn petje af. "Waar bleef je," wordt er vaak gevraagd. "Och, ik stap altijd even af als ik een begrafenisstoet tegenkom." De anderen lachen dan wat en doen ongeïnteresseerd. Op een dag toen hij zijn huiswerk af had, ging hij naar beneden en zei tegen zijn moeder: "Ik ga een eindje lopen." Zijn moeder vond dat heel gewoon. Hij deed dat vaak, zo na het maken van zijn huiswerk. Hij deed zijn jack aan en ging naar buiten. Maarten loopt dan vaak regelrecht naar het kerkhof en gaat door de grote poort de begraafplaats op. Langzaam sloft hij door de smalle paden. Op een hoek naast een pas gedolven graf, zitten een stuk of zeven grote zwarte kraaien. Hij blijft af en toe staan en leest de tekst op de stenen. Verbaasd kijkt hij naar een steen waarop de naam Maarten van Breda is gebeiteld. "Die op een leeftijd van negenenveertig jaar op tien juli is overleden."

Hij krijgt er rillingen van over zijn rug. Tien juli zijn eigen geboortedag! Loopt een stukje door en keert terug. Leest verder: "Plotseling van ons heen gegaan." Snel draait hij zich om en loopt verder. Aan het einde van het lange pad ziet hij iets vreemds.

Een hele lange rij dezelfde stenen met Engelse namen, allemaal met 't sterfjaar 1944.

Een tijd lang staat hij stil. Op een afstand van hem staat een vrouw bij een graf en ziet Maarten staan. Onderwijl ze haar ding doet dat ze moest doen, kijkt ze af en toe naar hem. Toen het langzaam begon te motregen, trok Maarten zijn capuchon uit de kraag van zijn jack en zette die op. Een half uur later is hij weer thuis. "Wat heb je een kleur" zegt zijn moeder. Maarten zegt niets anders dan: "Hallo mam ik ben er weer." Hij gaat meteen naar boven. Als zijn moeder een paar dagen later in de supermarkt is, wordt ze aangesproken door een mevrouw. "U bent toch de moeder van Maarten?" "Ja dat ben ik, hoezo is er iets?" "Ik zag hem van de week op het kerkhof. Is er iemand van uw familie overleden?" Maartens moeder keek haar vreemd aan.

"Nee, hoezo?" Hij liep op het kerkhof een bleef af en toe staan." "U moet zich vergist hebben, want ik denk niet dat hij alleen op een kerkhof komt." De vrouw verontschuldigde zich en liep weer verder. Thuis schreef zijn moeder het op. Toen Maarten de volgende dag op school kwam sprak hij er met zijn beste vriend Pieter over.

De volgende mogelijkheid om naar het kerkhof te gaan was op een donderdagmiddag. Een les was uitgevallen en zo gingen de twee naar het kerkhof. Stalden hun fietsen aan elkaar bij de ingang, hingen een slot aan beide fietsen en liepen de begraafplaats op. "Moet je hier kijken," zei Maarten toen ze bij het graf met de naam Maarten stonden. Pieter keek, las en liep meteen door. Bij de graven met de Engelse namen bleven ze beiden staan. "Dat moeten soldaten zijn uit de oorlog, kijk naar het jaartal," sprak Pieter. "Ik snapte het niet, dus dat moet het zijn ja."

Na het avondeten vraagt Maarten aan zijn vader: "Waarom liggen er Engelse soldaten hier begraven op het kerkhof Pap? Die konden toch net zo goed in Engeland begraven worden?" Moeder keek vader aan en herinnerde het gesprek van de vrouw in de supermarkt.

"Waarom moest je naar het kerkhof, jongen?" vroeg zijn vader. "Och zomaar, ik wilde er eens kijken en toen zag ik dat." "Tja, waarom ze niet naar Engeland gebracht zijn weet ik niet. Je kunt er eens naar vragen als je maatschappijleer of zo iets hebt" Toen Maarten naar bed was vertelde moeder van haar gesprek met de vrouw in de supermarkt. "Af en toe snap ik er niks van, maar het zal zijn doel wel hebben," zei zijn vader stoïcijns.

Voor Maarten waren de graven van de soldaten afgedaan. Alleen dat graf met dezelfde naam als

hij en met zijn verjaardagsdatum dat hield hem bezig. Een paar weken voor de voorjaarsvakantie geeft Maarten aan dat hij wel eens met de Thallys wil reizen. "Ik zou dat wel met je willen doen maar heb er nu geen tijd voor," zegt zijn vader. "Mag ik met Pieter een keer op en neer naar Parijs dan?"

"Als zijn ouders het goed vinden en jullie beloven geen gekke dingen te doen wil ik wel eens informeren hoeveel dat kost en of je op één dag op en neer kunt," zei zijn moeder. "Ik zal morgen zijn moeder eens bellen." Wat moeder niet dacht gebeurde. De ouders van Pieter vonden het een goed idee om ze eens zelfstandig zo iets te laten doen. De grote dag komt met rasse schrede nader. Vader brengt de beide jongens al vroeg naar de trein, want hun trein vanuit Rotterdam vertrekt om twee minuten voor negen. Ondanks de drukte neemt hij de beide jongens apart. "Geen gekke dingen jongens en, als je in Parijs bent, houd de tijd van vertrek in de gaten. Als je de trein mist, heb je een groot probleem want dan is het maar de vraag of en hoe je terug kunt komen." Hij geeft beiden een klap op hun schouders en laat ze de tunnel naar het perron in gaan.

In Rotterdam is het erg druk en ze vinden desondanks de Thally's op spoor 3. Een spoorvrouw met een achterlijk rood hoedje op heeft al even naar de jongens gekeken.

"Moeten jullie met de Thally's mee?" vraagt ze

belangstellend. "Laat je reserveringsbewijs eens zien!" Maarten toont haar zijn bewijs. "Aha, jullie staan precies op de goede plaats. Hier kun je naar binnen en neem plaats op de hier," ze wijst naar een nummer, van de aangegeven stoel. Onderweg genieten de jongens van de snelheid die vooral in België en Frankrijk erg hoog is. Mooi op tijd komen ze op het Gare du Nord aan. Ze kijken op hun horloge en zien dat het vijf over half twaalf is. "We hebben tot kwart over vijf uiterlijk de tijd," zegt Pieter. Bij het kantoortje kopen ze beiden een dagkaart voor de metro. Bij de Eiffeltoren is het vreselijk druk er staat een rij van zeker honderd meter, dus moeten ze een keuze maken. Of, de Arc de triomf of op hun beurt wachten. Ze kiezen voor het laatste. Het uitzicht is adembenend. In de metro is het erg druk en moeten ze goed opletten dat ze niet beroofd worden. Met hun hand op de kontzak stappen ze uiteindelijk bij het Gare du nord weer uit. Moe en voldaan rennen ze net tegen vijf uur het perron op en zitten vijf minuten later op hun stoel te wachten voor het vertrek van de trein. Ook de terugreis is voor hen beiden een belevenis ook al is het al aan het schemeren. Mooi op tijd komen de beide jongens met de intercity aan op het thuisstation waar de vader van Maarten en de moeder van Pieter hen op staan te wachten. Alles willen ze van de jongens weten. Hoe het gegaan was en wat ze allemaal gezien hadden,

maar vooral hoe laat ze weer bij de trein waren voor de terug- reis. Op zijn "nog te doen lijst" kan hij die avond twee zaken afkruisen. Het bezoek aan het kerkhof en de reis met de trein.

Af en toe gaat hij hardlopen, niet met iemand anders maar alleen. Als hij zijn werk af heeft kan het gebeuren dat hij zijn hardloopschoenen aan doet en weggaat. Langzaam bouwt hij de afstand op. Van vijf kilometer zit hij in een recordtijd op wel twintig kilometer afstand. Het kost hem totaal geen moeite. Regelmatig waarschuwt zijn moeder hem: "Maarten, doe je wel rustig," maar Maarten is niet te houden en toen de marathon van de stad gelopen ging worden schreef hij zich al vroeg in voor de halve marathon. Wat waren zijn ouders trots toen hij met een enorme snelheid bij hen langs kwam op het punt waar ze zouden staan. Toch werd het aantal vrienden van de lagere school minder. De lestijden verschilden de laatste tijd te veel, en voor de lesstof die hij kreeg had men niet meer zo'n belangstelling. Facebook en dat soort media interesseert Maarten niet zoveel. Niet dat hij het niet had maar het aantal like`s of wel vrienden was bij hem vele malen minder dan bij andere leeftijdgenoten. Met zijn smartphone steeds in zijn hand lopen, deed hij niet. Sterker nog, hij vond het maar stom.

Het was dat zijn lesrooster en opgegeven werk daarmee werd doorgegeven anders had hij zijn smartphone liever gewoon thuis gelaten. En toch, voelde hij zich soms een beetje onbegrepen of beter gezegd alleen. Hij scheelde in leeftijd teveel met zijn mede leerlingen. Die soms al verkering hadden en zoals hij hoorde, regelmatig aan seks deden. Maarten had er de tijd niet voor, hij moest en wilde nog zoveel, alsof hij ergens haast voor had. Zijn moeder zei maar te vaak: "Jongen, denk aan je gezondheid." Maar dan lachte hij naar haar en ging gewoon door. Op school ging het zo goed dat er werd gesproken en gekeken of hij niet eerder naar de universiteit zou kunnen. Als het derde schooljaar ten einde loopt en zijn proefwerken met gemiddeld een negen worden afgesloten wordt het advies aan zijn ouders: "Hij moet eigenlijk naar de universiteit want hier heeft hij niets meer te zoeken." Zo werd de kloof met zijn vroegere vrienden nog groter. Het probleem werd, waar moet hij dan naar toe. Op zichzelf wonen zag zijn moeder niet zitten. De directeur van de school kwam met een oplossing. "Ik heb een goede kennis en die is bereid hem in zijn huis op te nemen." Maarten is er tevreden mee. Al vrij snel gaat hij met zijn moeder naar de gastouders toe om kennis te maken. Van de directe overstap naar de universiteit komt achteraf niets terecht omdat het gastgezin toch terugkrabbelt. En dat betekent dat hij gewoon naar de vierde klas

gaat. Als ze thuis komen, voelt Maarten zich moe en gaat naar boven. Liggend op zijn bed valt hij al snel in slaap. Als zijn moeder een uurtje later op de deur klopt krijgt ze geen antwoord. Voorzichtig opent ze de deur en ziet Maarten slapen. Op zich geen verontrustende gewaarwording omdat het een drukke dag was en ook zo'n jonge gast weleens wat rust nodig heeft. Met z'n drieën gaan ze dat jaar op vakantie. Maarten had altijd al eens willen vliegen en dus hebben zijn ouders een vakantie op de Canarische eilanden geboekt. Ze hebben hem niets verteld. Alleen dat ze weg zouden gaan maar de bestemming zou een verrassing zijn. Na lang zeuren heeft Maarten het opgegeven en wacht geduldig af. Erg vroeg in de ochtend worden de koffers in de auto geladen en gaat men op pad. Als ze in de buurt van Schiphol komen begrijpt hij wat de bedoeling is en is hij erg blij. Vliegen, tjonge, dat hij dat mag meemaken. Alles wilde hij zien toen ze eenmaal de koffers hadden afgegeven en waren ingecheckt.

Hij was teleurgesteld dat hij niet even voor in de cockpit mocht kijken. "Jaren geleden, voor de aanslag op de Twin Tower in New York, toen mocht het nog maar nu niet meer kreeg hij te horen van een stewardess. Hij kon niet anders dan er zich bij neerleggen. De vakantie was een hele bijzonderheid, want nog niet eerder waren ze zover van huis geweest en hij